

hvad Grund man fritager Jordstykkesejeren, det vil sige Herlighedsejeren, Tiendejeren og Prioritetshaveren. Derimod er det noget helt andet, om det i det hele taget er retfærdigt at gaa den Vej, man her er staaet ind paa, og om det i det hele taget er nødvendigt at gaa den Vej for at naa det, man egentlig vil opnaa, nemlig at komme bort fra de bestaaende Uretfærdigheder. Jeg tror ikke, at den Ordning, som her foreslaas, kan siges at være retfærdig. Skal man virkelig gaa til en retfærdig Omordning af de personlige Skatter i Kommunerne, maa man komme til at gaa i den Retning, som tidligere har været foreslaaet fra Regeringens Side, og som man ogsaa fra dette Ting's Side tidligere er gaaet ind paa, nemlig at ophæve eller i alt Fald fiksere Hartkornsskatterne, thi da, men ogsaa kun da vil det være ganske naturligt at lægge Skatter paa den Indtægt, der skyldes af Agerbruget, og fordele dem mellem de forskellige Personer, der nyde Indtægten. Men det er ikke naturligt, saa længe man lader den vækstende Hartkornsskat bestaa. Det er nemlig aldeles ligegyldigt, om det i en Forpagtningkontrakt eller Fæstekontrakt staaar, at Ejeren eller Brugerens skal betale vedkommende Kommune Hartkornsskat; i Virkeligheden maa i Længden Ejeren betale den. I det Øjeblik, jeg skal afslutte en Forpagtningkontrakt om en mig tilhørende Jord, og jeg paalægger Forpagteren at betale Hartkornsskatten til Kommunen, følger deraf med Nødvendighed, at jeg faar saa meget mindre i Forpagtningssagst, som Hartkornsskatten beløber sig til indtil Dato. Det allermeeste, der kan være Tale om, at Brugerens kommer til at betale, er den Forhøjelse af Hartkornsskatten, som vil fremkomme i hans Leve- eller Brugstid. Det tillader jeg mig at mene er selvfølgeligt. Jeg ser derfor ikke rettere, end at naar man vil paalægge en Mand en personlig Skat af det ham tilhørende Landbrug ud over den Hartkornsskat, som han efter Naturens Orden kommer til at betale, kan dette kun retfærdiggøres under to Forudsætninger, for det første, at alle, som nyde Indtægten af dette samme Landbrug, komme til at betale, ikke blot den, der ejer det, men ogsaa dem, som eje Tiende, Herlighed af den vedkommende Jord, samt Prioriteter i den, og for det andet, at Hartkornsskatten, om man ikke helt tør ophæve den, saa dog fiksere den. Det sidste skal jeg ikke komme nærmere ind paa, skønt jeg mener, at set lige over for Landbruget i det hele er der en Uretfærdighed i at fiksere Hartkornsskatten, at altsaa særlig Landbruget først skal betale til det offentlige, og naar det har betalt sin Hart-

kornsskat, skal det tillige betale lige med alle andre Næringer. I og for sig er dette ikke retfærdigt, men naar jeg blot tager det fra den enkeltes Side, er det dog det mindste, der kan forlanges, at Hartkornsskatten fiksere, inden man gik ind paa den Ordning, her ligger for. Det var nu, hvad det retfærdige angaar. Hvad det nødvendige angaar, skal jeg ganske kort paastaa, at det egentlig uretfærdige i den nuværende Ordning fremkommer lige over for Købstæderne væsentligst paa Grund af, at en stor Del Fabrikker eller Handelsforretninger osv. kunne drives af Jolk, der bo uden for Kommunerne. Disse Forretninger paaføre vedkommende Kommune betydelige Udgifter, medens vedkommende, der ejer dem, dog alligevel ikke kommer til at betale den mindste Skat til Kommunen. Det gælder særlig Købstæderne, men det gælder ganske sikkert ogsaa paa Landet. Det gælder paa Landet med Hensyn til Fabrikker af forskellige Art, saasom Teglbærker, Kalkbrud og mange andre Virksomheder, og det samme gælder ogsaa i ikke ringe Grad for Skovenes Vedkommende, paa Grund af Skovenes meget gameldags Bestaatning. Men alt det kan man godt komme ud over, uden at gaa saa vidt, som i al Almindelighed at tage de faste Ejendomme med ind under den mellemkommunale Beskatning. Det er der ingen Tvivl om, det tror jeg, jeg har kunnet paavise i Fjor, og i hvert Fald skal det være min Bestræbelse at paavise det senere, naar Loven kommer til anden Behandling, og Endringsforslag komme til at ligge for. Hertil skal jeg indskrænke mig for Øjeblikket, idet det kun har været mig om at gøre allerede nu at fastslaa den Stilling, som jeg indtager lige over for dette Forslag, og som jeg har indtaget lige over for det i Fjor og ogsaa for Resten tidligere, naar lignende Forslag have ligget for fra privat Side her i Tinget.

Indenrigsministeren (Singerslev):

Det fremsatte Forslag angaaende den personlige Kommuneskat giver en delvis Løsning af dette Spørgsmaal, og det giver sig heller ikke ud for andet. Det er i Motiverne vedkendt, at Forslaget staaar i en vis Sammenhæng med Behandlingen her af et beslægtet Forslag, der var fremsat i Fjor. I det Forslag, som foreslaa til Behandling her i Fjor, var man kommen bort fra det Krav, der tidligere har været stillet fra alle Sider her i Tinget, om en fuldstændig Paritering af Skattepligten for enhver, der skulde beskattes, hvad enten han boede i flere Kommuner eller kun ejede Ejendom i en fremmed Kommune. Man havde fore-